

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 30 lipca 2014 r. roku Przewodnicząca IV Wydziału Pracy Sądu Rejonowego w Skierniewicach w sprawie z powództwa J. D. przeciwko (...) Sp. z o.o. O/ (...) w S. o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, odszkodowanie z tytułu dyskryminacji, ustaliła wysokość opłaty od zażalenia na kwotę 244 złotych i z uwagi na uiszczoną przez powoda kwotę 30 złotych, wezwała pełnomocnika powoda w terminie tygodnia do uiszczenia brakującej opłaty od zażalenia na postanowienie z dnia 19 maja 2014 r. o częściowym odrzuceniu apelacji powoda pod rygorem jego odrzucenia, w kwocie 214 złotych.

W uzasadnieniu orzeczenia podniesiono, iż w rozpatrywanej sprawie powód w pozwie wniósł o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę, a następnie w związku z upływem okresu wypowiedzenia wniósł o przywrócenie do pracy. Jednocześnie wniósł o zasądzenie na jego rzecz wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy oraz zasądzenie na jego rzecz kwoty 17.000 zł z tytułu dyskryminacji. Sąd wskazał, iż powód w toku postępowania sprecyzował żądanie pozwu w zakresie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, rozszerzając je do kwoty 41.750,04 zł, którą to Sąd zasądził. Sąd Rejonowy uznał, iż w toku postępowania nastąpiła zatem zmiana wartości przedmiotu sporu wpływająca na wysokość opłaty i stosownie do treści art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 05.167.1398 ze zm.) przyjął, iż w rozpoznawanym przypadku w związku ze zmianą wartości przedmiotu sporu na kwotę powyżej 50.000 zł zaszła konieczność pobrania opłat stosownie do treści powyższego przepisu.

Sąd wskazał, iż w dniu 3 czerwca 2014 roku pełnomocnik powoda wniósł zażalenie na postanowienie z dnia 19 maja 2014 r. o częściowym odrzuceniu apelacji wraz z opłatą w kwocie 30 zł. Natomiast zarządzeniem z dnia 14 lipca 2014 roku został zobowiązany do uzupełnienia braków formalnych tego zażalenia przez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia. W związku ze wskazaniem wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 24.319 zł, Sąd I instancji wezwał pełnomocnika powoda do wniesienia brakującej opłaty w kwocie 214 zł, pomniejszonej o uiszczoną kwotę 30 zł, stosownie do art. 19 ust. 3 pkt 2 powoływanej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Powyższe orzeczenie zaskarżył pełnomocnik powoda. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 193 § 2¹ w zw. z art. 187 § 1 k.p.c. oraz art. 466 k.p.c. poprzez niezasadne przyjęcie przez Sąd I instancji, iż doszło do zmiany powództwa, w sposób ustny na rozprawie poprzez ograniczenie żądania zasądzenia wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy do kwoty 41.750,04 złotych, w sytuacji gdy do jedynej zmiany powództwa doszło pismem procesowym z dnia 20 maja 2013 r., co miało wpływ na ustalenie przez ten Sąd wartości przedmiotu sporu w wadliwej wysokości

2. oczywiste i rażące naruszenie art. art. 35 ust. 1 ustawy w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 05.167.1398 ze zm.) poprzez wadliwe ustalenie opłaty od zażalenia na postanowienie z dnia 19 maja 2014 r. o częściowym odrzuceniu apelacji, jako opłaty stosunkowej, w sytuacji, gdy powinna to być opłata stała w wysokości 30 złotych.

W związku z powyższym skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia i zwrot nienależnie pobranej opłaty, wniesionej na podstawie zaskarżonego zarządzenia oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

- zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm. zwanej dalej ustawą o kosztach) w sprawach z zakresu prawa pracy pobiera się opłatę podstawową

w kwocie 30 złotych wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Jednakże w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 złotych, pobiera się od wszystkich podlegających opłacie pism procesowych opłatę stosunkową. Opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe i wynosi ona 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100.000 złotych. (art.13 w zw. z art.21 ww. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych)

Natomiast w myśl art. 19 ust. 3 pkt 2 cytowanej ustawy od zażalenia pobiera się piątą część opłaty, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Treść powyższych przepisów prowadzi do wniosku, iż w sprawach z zakresu prawa pracy stosunkową opłatę od zażalenia pobiera się w przypadkach, w których wartość przedmiotu sporu przekracza kwotę 50.000 zł.

Z art. 19 § 1 k.p.c. wynika zaś, iż w sprawach o roszczenia pieniężne, zgłoszone choćby w zamian innego przedmiotu, podana kwota pieniężna stanowi wartość przedmiotu sporu. W innych sprawach majątkowych powód obowiązany jest oznaczyć w pozwie kwotą pieniężną wartość przedmiotu sporu, uwzględniając postanowienia zawarte w artykułach poniższych. (§ 2 tego przepisu).

Natomiast zgodnie z art. 23¹ k.p.c. w sprawach o roszczenia pracowników dotyczące nawiązania, istnienia lub rozwiązania stosunku pracy wartość przedmiotu sporu stanowi, przy umowach na czas określony - suma wynagrodzenia za pracę za okres sporny, lecz nie więcej niż za rok, a przy umowach na czas nieokreślony - za okres jednego roku.

Jeżeli zaś powód dochodzi pozwem kilku roszczeń, zlicza się ich wartość - art. 21 k.p.c.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy powód dochodził przywrócenie do pracy, odszkodowania w wysokości 17.000 zł oraz wynagrodzenia za czas pozostawiania bez pracy, które na rozprawie w dniu 20 lutego 2014 roku sprecyzował na kwotę 41.750, 04 zł. W związku z tym bezsprzecznym jest, iż po sprecyzowaniu żądania przez powoda, wartość przedmiotu sporu uległa zmianie i przewyższyła kwotę 50.000 zł. Tym samym stwierdzenie Sądu I instancji, iż zażalenie, z uwagi na zmianę wartości przedmiotu sporu podlegało opłacie stosunkowej, było ze wszechmiar prawidłowe. Sąd zasadnie przyjął, iż powyższą opłatę mając na uwadze wartość przedmiotu zaskarżenia, należało obliczyć na podstawie art. 19 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zatem wskazana zaskarżonym zarządzeniem brakująca suma opłaty stosunkowej od zażalenia, w kwocie 214 zł odpowiadała prawu.

Natomiast wbrew twierdzeniom skarżącego nie sposób uznać, iż Sąd I instancji wadliwie ustalił opłatę od zażalenia jako opłatę stosunkową, uznając zmianę powództwa za skuteczną. Pełnomocnik powoda wywodzi, iż żadna zmiana powództwa nie mogła mieć miejsca, gdyż ta możliwa jest – w przypadku reprezentowania strony przez pełnomocnika – jedynie w piśmie procesowym. Powód zaś precyzując powództwo na rozprawie dokonał tego ustnie, zatem powyższa zmiana nie była wiążąca.

Wskazać należy, iż zgodnie z przepisem art. 193 § 1. zmiana powództwa jest dopuszczalna, jeżeli nie wpływa na właściwość sądu. Natomiast jeżeli w myśl przepisu poprzedzającego zmiana nie jest dopuszczalna, a powód zmienia powództwo w ten sposób, że występuje z nowym roszczeniem obok pierwotnego, sąd rozpoznaje nowe roszczenie jako sprawę oddzielną, jeżeli jest dla niej rzeczowo i miejscowo właściwy, w przeciwnym zaś razie przekazuje sprawę sądowi właściwemu. Gdy jednak zmiana taka następuje w sądzie rejonowym, należy przekazać całe zmienione powództwo sądowi okręgowemu, który dla zmienionego powództwa jest rzeczowo i miejscowo właściwy (§ 2). Ponadto zgodnie z § 2¹ zmiana powództwa może być dokonana jedynie w piśmie procesowym, za wyjątkiem spraw o roszczenia alimentacyjne.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, iż w świetle art. 193 k.p.c. zmiana powództwa może polegać na wystąpieniu z nowym roszczeniem obok pierwotnego bądź też na zgłoszeniu nowego roszczenia zamiast pierwotnego.

Przepis ten normuje zmianę przedmiotową powództwa, obejmującą jego istotne elementy, którymi są żądanie i podstawa dochodzonego roszczenia. Interwencja w treść żądania musi być na tyle ważka, żeby kształtowała powództwo o treści odmiennej od dotychczasowej zamiast lub obok zgłoszonego wcześniej. W orzecznictwie przyjmuje się natomiast, iż czynności procesowe polegające na sprostowaniu, doprecyzowaniu czy też bliższym określeniu żądania nie stanowią zmiany powództwa w rozumieniu art. 193 k.p.c. Ocena, jakie powództwo zostało zgłoszone, a w konsekwencji - czy nastąpiła jego zmiana, musi być przeprowadzona przy uwzględnieniu kompleksowo potraktowanego stanowiska procesowego powoda, a obowiązkiem sądu jest wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości, czego zgłoszone żądanie dotyczy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2010 r., II CSK 645/09, LEX nr 852546).

W rozpoznawanym przypadku powód w toku postępowania na rozprawie w dniu 20 lutego 2014 roku doprecyzował, iż dochodzi wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy od ustania stosunku pracy do września, w wysokości 41.750, 04 zł. Nie można natomiast przyjąć, iż dopiero wówczas takie żądanie zgłosił. Niewątpliwym jest ponadto, iż powód nie wystąpił z dodatkową podstawą faktyczną, a nastąpiło jedynie uszczegółowienie wcześniej zgłoszonego żądania. Powołując się zaś na stanowisko judykatury (uzasadnienie orzeczenia SN z dnia 13 września 1960 r., II CR 212/60, OSNC 1962 r. Nr 1, poz. 16) i doktryny wskazać należy, iż nie stanowi zmiany powództwa ani bliższe określenie żądania, ani uzupełnienie okoliczności faktycznych podanych pierwotnie, jeżeli w ich wyniku nie zmienia się podstawa faktyczna powództwa.

W związku z tym, nie sposób faktycznie uznać, iż powód dokonał zmiany powództwa, a Sąd wadliwie uznał ją za uprawnioną. Bezsprzecznym jest, iż powód sprecyzował jedynie swoje roszczenia, natomiast podstawa prawa i faktyczna dla żądania pozostała ta sama. Nie można więc zgodzić się ze skarżącym, iż doszło do naruszenia przez Sąd przepisów postępowania tj. 193 § 2¹ w zw. z art. 187 § 1 k.p.c. Bowiem jedynie zmiana powództwa dla swej skuteczności wymaga sformułowania w piśmie procesowym. W konsekwencji uznać należy, iż oświadczenie powoda na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku, a przy tym pod nieobecność swojego pełnomocnika, mogło doprowadzić do skutecznego sprecyzowania żądania powoda wskazanego w pozwie i wpłynąć na wartość przedmiotu sporu.

Mając na uwadze powyższe, podnieść należy, iż Sąd Rejonowy zasadnie uznał, iż w toku postępowania nastąpiła zmiana wartości przedmiotu sporu wpływająca na konieczność uiszczenia brakującej opłaty od zażalenia, stosownie do wartości przedmiotu zaskarżenia. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd orzekający zgodnie z powołanymi wyżej przepisami słusznie ustalił, iż w takiej sytuacji, wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 zł i zachodzi konieczność pobrania opłaty stosunkowej.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Przewodnicząca: Sędziowie:

Z/. 1. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.

2. Akta zwrócić do Sądu Rejonowego w Skierniewicach IV Wydział Pracy celem nadania prawidłowego biegu zażaleniu na postanowienie z dnia 19.05.2014 r.